

φωῦ ἐφευρε τὸ θερμομέτρον, παρετήρησεν ἐν ἔτει 1604 νέον ἀστέρη, ἐν ἔτει δὲ 1609 ἐπροέβλεπε τὴν ἀνθρωπότητα διὰ τοῦ τηλεσκοπίου, τοῦ θυμασίου ὄργανου, τὸ ὁποῖον ὁ *Michelet* εὐστόχως ἀπεκάλεσε τὸ μικροσκοπίον τοῦ ἀπειροῦ. Ἀκούσας ὅτι Ὁλλανδὸς τις κατώρθωσε διὰ συνδυασμοῦ ὕδατων νὰ διακρίνη ἀντικείμενα εὐριτικόμενα εἰς μεγάλην ἀπόστασιν, ἀπεφάσισεν εὐθὺς νὰ ἐξακριβώσῃ τὸ πρᾶγμα, ὁσάκις δὲ ἐξήτει, καὶ εὗρισκε. Μετ' οὐ πολὺ ἔστησε τὸ πρῶτον αὐτοῦ ἀστρονομικὸν τηλεσκόπιον ἐπὶ τοῦ κωδωνοστασίου τοῦ Ἁγίου Μάρκου, ἐπευφημοῦντος τοῦ λαοῦ. Ἀλλὰ δὲν ἤρκει εἰς τὴν φιλοδοξίαν του νὰ βλέπῃ μακρόθεν τὰ εἰς τὴν Βενετίαν καταπλέοντα πλοῖα, μόνον δὲ στάδιον ἄξιον τῶν ἐρευνῶν αὐτοῦ ἦτο ὁ οὐρανός. Ὁ Γαλιλαῖος ἔσπευσε νὰ διευθύνῃ τὸ πολὺτιμον ἐργαλείον του πρὸς τὰς οὐρανίους ἐκτάσεις· τὸ ἄπειρον τῶν κόσμων ἀνεφάνη εἰς τὰς ὄψεις αὐτοῦ. Ὁ ἀστρονόμος ἔστρεψε τὸ τηλεσκόπιον πρὸς τὴν σελήνην, καὶ κατενόησεν εὐθὺς πόσον σφαλραὶ ἦσαν αἱ παραδεδεγμέναι ἰδέαι περὶ σφαιρικότητος τελείας τῶν οὐρανίων σωμάτων καὶ περὶ τοῦ αὐτοφώτου αὐτῶν, παρετήρησε δὲ ὅτι ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ἡμετέρου δορυφόρου εἶναι ἀνόμαλος ἔχουσα ὄρη καὶ βαθείας κοιλάδας. Ἐξέριψε βλέμμα ἐπὶ τῶν φωτονεφελῶν καὶ τοῦ γαλιξίου, καὶ εἶδεν ὅτι συγκροτοῦνται ἐκ μυριάδων ἡλίων, ἐκ κόμης ἀστέρων, ὡς ποιητικῶς εἶπεν ὁ σύγχρονος ποιητὴς Μίλτων. Ἐξήτασε τὸν πλανήτην Δία, καὶ ἀνεκάλυψε τοὺς τέσσαρας ἀστέρους τοὺς ἀποτελοῦντας τὸ σύστημα τοῦτο, ἐνόησε δὲ ὅτι οἱ ἀστέρες οὗτοι εἶναι πρὸς τὸν Δία ὅ,τι ἡ σελήνη εἶναι πρὸς τὴν γῆν, δηλαδὴ οἱ δορυφόροι αὐτοῦ. Παρετήρησε τὸν ἥλιον καὶ πρῶτος εἶδε τὰς κηλίδας αὐτοῦ, τὸ ἰσχυρὸν τοῦτο κατὰ τῆς δῆθεν ἀφθαρσίας τῶν οὐρανίων σωμάτων ἐπιχείρημα. Ἐκάστη τῶν ἀνακαλύψεων τούτων ἔφερε τὸν Γαλιλαῖον πρὸς τὸ σύστημα τοῦ Κοπερνίκου, ἐκάστη αὐτῶν ὑπέσειε τὸ οἰκοδόμημα τῶν πεπλανημένων ἰδεῶν, ἐν ᾧ ἐκρούπτετο ἡ σύγχρονος ἐπιστήμη, ἀλλ' ἐκάστη αὐτῶν ἐπίσης ἐκίνει κατ' αὐτοῦ τὸν φθόνον καὶ τὸ μῖσος.

Ὁ ἐρευνητὴς οὗτος τοῦ οὐρανοῦ, ὃν κατέπληττον αἱ ἴδιαι ἀνακαλύψεις καὶ ἀπησχόλουν τὰ ἔργα αὐτοῦ, οὕτε τὰς ἀντιβῆρήσεις τῶν ἀντιπάλων του ἤκουσε οὕτε τὰς νοθεσίας ἐκείνων, οἵτινες εἰς τὰς ἀποκαλύψεις αὐτοῦ ἀντέταττον χωρὶς τοῦ Ἀριστοτέλους¹, τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τῶν Πατέρων. Χριστιανὸς ὢν εἰλικρινής, ὁ μέγας ἀστρονόμος ἤλπιζε νὰ συμβιβάσῃ τὴν πρὸς τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν εὐπίθειαν αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑπαγορεύσεων τῆς μεγαλοφυΐας του. Μάτην συνεβού-

1. Τὰ συγγράμματα τοῦ Ἀριστοτέλους ἐθεωροῦντο κατὰ τὸν μεσαιῶνα ὡς περιλαβάνοντα πάσας τὰς γνώσεις, ὅσας ἠδύνατό ποτε ν' ἀποκτήσῃ ὁ ἄνθρωπος. Βάσις πάσης σοφίας ἦτο τὸ "Ὁργάνον αὐτοῦ ἀποτελοῦν θρησκευτικόν, οὕτως εἶπεν, δόγμα, τοῦ ὁποίου οὐδεὶς ἐτόλμα ν' ἀμφισβητήσῃ τὸ κῆρος.

λευον αὐτῷ νὰ μὲνῃ ἡσυχος, μάτην τῷ ἐδείκνυον τοὺς περὶ αὐτὸν πληθυνομένους ἐχθρούς. Ὁ φιλόσοφος δὲν ἤκουεν.

Ὁ Γαλιλαῖος ἔζη ἐν ἐποχῇ, καθ' ἣν ἀπλῆ τις περὶ τὴν πίσιν ἀμφιβολία κατέστρεφεν ἄνθρωπον, μία μόνη λέξις ἠδύνατο νὰ τὸν καταδικάσῃ εἰς θάνατον. Τὴν λέξιν ταύτην αἰρετικὸς πρόσφερον οἱ φθονοῦντες αὐτόν.

Καὶ ἐφ' ὅσον μὲν ὁ Γαλιλαῖος ἔμεινεν ἐπὶ τοῦ ἐνεστικῶ ἐδάφους, τὸ μῖτος τῶν ἀντιπάλων του οὐδὲν ἴσχυσεν, ἀλλὰ τῷ 1610 κατέλιπε τὴν Πάδοβον καὶ ἐπανῆλθεν εἰς Τοσκάνην. Ἐν ἔτει 1611 μετέβη τὸ πρῶτον εἰς Ῥώμην, ἵνα διασκεδάσῃ τὰς ὑπονοίας τῆς Ἱερᾶς Ἐξουσίας, ἧτις ἐμεμφιμοῖρε ἡδὴ κατ' αὐτόν. Ὁ δομινικῶς Δομινικός *Baccini* προσέβαλεν ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος τοὺς Κοπερνικίτας καὶ ἰδίως τὸν Γαλιλαῖον. Τὴν 5 Μαρτίου 1616 ὁ ἐπὶ τῆς λογοκρισίας ἱερτικὸς σύλλογος (*Sacree Congrégation de l'Index*) ἀπηγόρευσε τὰ βιβλία τοῦ Κοπερνίκου καὶ τοῦ Φοσκάρην, ἐν οἷς ἐθεβαίουτο «τὸ σφαλερὸν δόγμα τῆς κινήσεως τῆς γῆς καὶ τῆς ἀκινήσεως τοῦ ἡλίου, τὸ ὁποῖον κατὰ πάντα ἀντίκειται εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφήν». Περὶ Γαλιλαίου δὲν ἐγένετο λόγος ἐν τῷ διατάγματι τούτῳ, πλην ὁ ἀστρονόμος εἶχε λάβει κρυφίως αὐστηρὰν ἐπιτίμησιν, ὥστε ἐπὶ πολὺν χρόνον ἠναγκάσθη νὰ σιωπᾷ.

Τῷ 1618 ἡ ἐμφάνισις τριῶν κομητῶν ἐπικνέφρην αὐτὸν εἰς τὴν ἀστρονομίαν, καὶ μετ' ὀλίγον εἰς τὸ σύστημα τοῦ Κοπερνίκου καὶ εἰς τὴν κίνησιν τῆς γῆς. Ἐν ἔτει 1630 ἔγραψε τὸν περίφημον αὐτοῦ *Διάλογον*, ἐν ᾧ δι' εὐλόπτου τεχνάσματος πραγματεύεται περὶ τοῦ ἀπηγορευμένου ἀντικειμένου εἰσάγων τρία πρόσωπα, τὸν *Salviati* καὶ τὸν *Sagredo* θιασώτας τοῦ Κοπερνίκου, καὶ τὸν *Simplicio* ὑπέρμαχον τῶν ἀρχαίων δογμάτων τοῦ Πτολεμαίου. Ὁ *Σιμπλικίος* οὗτος εἶναι ὁ ἄνθρωπος τοῦ παρελθόντος, ἡ εἰκὼν τῆς ἐκουσίας ἀκινήσεως. Ὁ Γαλιλαῖος παριστᾷ αὐτὸν ὡς γελοῖον καὶ δυστυχή.

—Μελετήσωμεν τὴν φύσιν, λέγει αὐτῷ ὁ *Σαλβιάτης*.—Ποῦ τί; ἀπαντᾷ ὁ *Σιμπλικίος*, ὁ τοιοῦτος κόπος εἶναι πάντη περιττός. Οὐδόλωσ ἔχω ἀνάγκην τῆς φύσεως. Ἐγὼ ἀρκούμαι εἰς ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα μᾶς εἶπον οἱ πατέρες μας· μελετῶ τοὺς σοφοὺς, ἐπαναλαμβάνω τοὺς λόγους των καὶ κοιμῶμαι ἡσυχος.

Κατωτέρω ὁ *Σιμπλικίος* λέγει·

«Ἀρκεῖ νὰ ἦναι τις καλὸς Χριστιανός. Ἱερὰ ἀμάθεια τὰ πάντα ἀντικαθητῆ, οὐδ' εἶναι ἐπιθυμητὸν ν' ἀποκαλύπτωμεν ὅλα τὰ μυστήρια».

Ὁ *Διάλογος* τοῦ Γαλιλαίου γέμει εὐφυΐας καὶ σατυρικῶν ὑπαινιγμῶν ἀλλὰ καὶ πολυμαθείας. Τὸ ὄρακιον τοῦτο βιβλίον, τὸ ὁποῖον ἐντελῶς ἐλησημονήθη, εἶναι οὐ μόνον θαυμασία περὶ ἀστρονομίας πραγματεία, ἐν ἣ ἡ κίνησις τῆς γῆς ἐπιθεβαιοῦται, ἀλλὰ συνάμα καὶ ἐνθερμὸς συνηγορία

φόν του, ἰδοὺ ἡ ἐντύπωσις, ἦν προξενουσί τὰ δράματά σου.

Τὴν ἐπαύριον παριστάνετο κομωδία τις τοῦ Δυμά, ὁ δὲ συγγραφεὺς ἦτο εἰς τὴν εἴσοδον τῆς ὀρχήστρας. Αἴφνης ὁ Soumet τὸν κτυπᾷ ἐπὶ τοῦ ὤμου, καὶ δεικνύων αὐτῷ κύριόν τινα κοιμώμενον, τῷ λέγει μὲ τόνον φωνῆς γλυκύπικρον·

— Βλέπεις, ἀκριβέ μου Δυμά, ὅτι ἐμπορεῖ ν' ἀποκοιμηθῆ τις καὶ εἰς τὰ ἐδικά σου ἔργα.

— Ἄ, ὑπέλαβεν ὁ Δυμάς, εἶναι ὁ ψεσινὸς κύριος, ὅστις δὲν ἐξύπνησεν ἀκόμη.

* *

Κύριός τις κακοενδεδυμένος ἐζήτησε νὰ ἴδῃ τὸν πλούσιον τραπεζίτην * *

— Ὁ κύριος δὲν δέχεται σήμερον, τῷ λέγει ὁ ὑπὸντις.

— Τοῦτο μ' εἶνε ἀδιάφορον. . . ἀρκεῖ νὰ δίδῃ.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

Εἷς τῶν σπουδαιοτέρων παρ' ἡμῖν κεφαλαίου-
λων διηγεῖτο ἐσχάτως τὸ ἐξῆς νοστιμώτατον ἀ-
νέκδοτον, ὅπερ ἔλαβε χώραν παρ' αὐτῷ τούτῳ.

Πρωῖν τινὰ ἤμην ἐν τῷ γραφεῖῳ μου, ὅτε μ' ἐζήτησε κάποιος.

— Τὸ ὄνομά του; λέγω πρὸς τὸν ἀγγέλλοντά μοι τοῦτο ὑπὸντις.

— Λέγει, ὅτι εἶναι περιττὸν νὰ εἶπῃ τὸ ὄνομά του, διότι ὁ κύριος δὲν τὸν γνωρίζει.

— Πολὺ καλά. Ἀλλὰ τέλος πάντων τί θέλει αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος;

— Θέλει, λέγει, νὰ σὰς ὀμιλήσῃ περὶ ὑποθέ-
σεως σπουδαιοτάτης.

— Ἄς ἔλθῃ.

Τότε προσῆλθέ τις λίαν κακῶς ἐνδεδυμένος.

— Κύριε, μοὶ λέγει, ἔρχομαι νὰ σὰς προτείνω ὑπόθεσιν τινα σπουδαιοτάτην, ὑπόθεσιν ἐξ ἐκείνων αἱ ὅποιαι δὲν παρουσιάζονται δις ἐντὸς ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ αἰῶνος.

— Τί ὑπόθεσις εἶν' αὐτή;

— Ἰδοὺ! Κύριός τις ἔχει ἀνάγκην ἑκατὸν χι-
λιάδων φράγκων· ἀντὶ τοῦ ποσοῦ δὲ τούτου δύ-
νασθε ν' ἀγοράσῃτε τὴν μεγαλοπρεπῆ οἰκίαν του μετὰ τοῦ κήπου τῆς.

— Ἄ, δὲν ἔχω διαθέσιμους ἑκατὸν χιλιάδας φράγκα.

— Δίδει καὶ τὰ ἐπιπλα χάρισμα.

— Σὰς λέγω ὅτι δὲν εἶνε διὰ νὰ γείνη τὸ πρᾶγ-
μα τοῦτο. Ἀφήσατέ με ἤσυχον.

— Ἄλλ' ἡ οἰκία αὐτὴ ἀξίζει διακοσίας χιλι-
άδας φράγκα.

— Καὶ διὰ πενήντα χιλιάδας φράγκα ἂν μοὶ τὴν ἐλθῶν, ἀμφιβάλλω ἂν θὰ τὸ ἐλάμβανον ὑπ' ὄψιν.

— Πενήντα χιλιάδας φράγκα; ἀναφωνεῖ τό-
τε. Ἄ, ἔχω ἄλλο τι νὰ σὰς προτείνω. . . ἐν κτή-
μα εἰς τὸ Φάληρον, κάτι τι θαυμασίον!

— Δὲν θέλω κτήματα. Ὑπάγετε εἰς τὸ κα-
λόν. Μὴ μὲ ζαλίζετε.

Ὁ ξένος ἔσυρε τότε κάτι τι ἀπὸ τὸ θυλάκιον τοῦ φορέματός του.

— Τότε λοιπὸν, κύριε, ἀγοράσατέ μου αὐτὴν τὴν ὠραίαν κεχρῖμπαρένιαν πίπαν. . . . Εἶναι εὐ-
ρημα σπάνιον, μοναδικόν. . . . Σφράντα φράγκα μόνον. . . πίπα, ὅπου ἔχει ἑκατὸν εἴκοσι φράγκα!
(Ὁ κεφαλαίουχος προσέθηκε μετὰ καταβε-
βλημένου ὕφους νικηθέντος):

— Ἡγόρασα τὴν πίπαν!

ΙΘΝΑΣ.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * Εἶνε εὐκολώτερον νὰ κάμῃ τὸ καλὸν ὁ πλούσιος, παρὰ νὰ μὴ κάμῃ τὸ κακὸν ὁ πτωχός.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Κατ' ἀρχαῖον ἔθος, ἰσχύον ἔτι ἐν Λονδίῳ, ἡ συντεχνία τῶν ὀπωροπωλῶν προσφέρει κατ' ἔτος εἰς τὸν λόρδον δημάρχον ποσὸν τι ὀπωρῶν ἐκ τῶν καλλίστων τῆς ἐποχῆς. Ἄλλοτε τὸ δῶρον τοῦτο συνίσταται εἰς δώδεκα μεδύμους μῆλων δια-
φόρων εἰδῶν, ἐκ τῶν ἐκλεκτοτάτων. Τὰ μῆλα ταῦτα ἐτίθεντο μετὰ προσοχῆς εἰς λευκὰ κομψὰ κάνιστρα καλυπτόμενα διὰ μικρὰς ὀθόνης· οἱ δὲ ὀπωροπῶλαι, τεταγμένοι εἰς γραμμὴν, ἔφερον ἐν πομπῇ τὰ κάνιστρα εἰς τὸ Mansion House. Ἐν-
ταῦθα ἡ κυρία τοῦ δημάρχου δεχομένη τοὺς κο-
μίζοντας τὰ δῶρα, διέτασσε τὴν οἰκονόμον αὐτῆς νὰ παραλάβῃ τὰς ὀπώρας, καὶ νὰ θέσῃ ἀντ' αὐ-
τῶν εἰς ἕκαστον κάνιστρον φιάλην οἴνου δι' ἐκεί-
νους, οἵτινες τὰς ἔφερον· ἀκολούθως γέφυμα παρε-
τίθετο εἰς αὐτοὺς, οὔτινος συναπεκόμιζον καὶ τὰ ἀπομεινάρια διὰ τὸ δεῖπνον αὐτῶν.

Ἡ ἀρχαία αὕτη τελετὴ διετηρήθη ἄνευ δια-
κοπῆς μέχρις σήμερον, τροποποιηθεῖσα μόνον εἰς τὰς λεπτομερεῖας κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους.

Τελευταῖον ἐτετέλεθη πάλιν ἐν Λονδίῳ αἱ προ-
σενεχθεῖσαι ὀπῶραι διετέθησαν ἐντέχνως ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ λόρδου δημάρχου· ἦσαν δὲ διαφόρων εἰδῶν, ἀνανάδες, πεπόνια, σῦκα, σταφύλια, ρο-
δόκινα, βερύκκοκα, καὶ συνοδεύοντο ὑπὸ λαμ-
πρῆς ἀνθοδέσμης.

Εἰς ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Αἱ κηλίδες τοῦ καφέ καὶ τοῦ καφέ μετὰ γά-
λακτος δύνανται νὰ ἐξαλειφθῶσιν ἐξ ὑφάσματος μαλλίνου ἢ μεταξίνου, ἄνευ βλάβης οἷας δῆποτε τοῦ χρώματος, ὡς ἐξῆς. Τρίβομεν αὐτάς διὰ ψή-
κτρας καὶ διὰ γλυκερίνης καθαρᾶς, καὶ ἔπειτα ἀποπλύνωμεν διὰ χλιαροῦ ὕδατος, μετὰ δὲ ταῦ-
τα πατοῦμεν διὰ θερμοῦ σιδήρου τοῦ σιδηρώμα-
τος τὸ ἀνάστροφον μέρος τοῦ ὑφάσματος ἕως νὰ στεγνώσῃ. Ἡ γλυκερίνη ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ ἀ-
πορροφᾷ τὰς χρωματιστικὰς ὕλας τοῦ καφέ καὶ τὰς λιπαρὰς τοῦ γάλακτος.